

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Titlul proiectului de act normativ	
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr.364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare	
2. Motivul emiterii actului normativ	
1. Descrierea situației actuale	În prezent, organizarea și funcționarea poliției judiciare este reglementată de Legea nr. 364/2004, republicată, cu modificările ulterioare. În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 605 din 23 iulie 2019 a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 317 din 21 mai 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1), (2) și (3) și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 alin. (1) din Legea nr. 364/2004, republicată, cu modificările ulterioare. Curtea Constituțională a reținut că „fără a avea un conținut contrar prevederilor constituționale, art. 6 alin. (1) din Legea nr. 364/2004 relevă necesitatea unei reglementări suplimentare, clarificatoare, care să detalieze criteriile și condițiile potrivit cărora un lucrător din cadrul Ministerului Afacerilor Interne devine organ de cercetare al poliției judiciare, dar și pe cele referitoare la promovarea și eliberarea în/din funcțiile structurilor de poliție judiciară”. Totodată, Curtea Constituțională a apreciat că „dobândirea calității de organ de cercetare al poliției judiciare, promovarea și eliberarea în/din această funcție nu poate deroga de la exigențele constituționale relevate în jurisprudența sa, (...) desemnarea în această funcție implicând o modificare a raportului de serviciu al polițistului, ce se manifestă prin atribuțiile specializate circumscrise efectuării activităților de constatare a infracțiunilor, de strângere a datelor în vederea începerii urmăririi penale și de

cercetare penală, prin subordonarea față de procuror, și de elementele de salarizare specifice”.

Analizând dispozițiile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 364/2004, Curtea Constituțională a observat că *„acestea nu creează un cadru clar, predictibil și lipsit de echivoc cu privire la condițiile de numire, promovare și eliberare în/din funcție a organelor de cercetare penală. Astfel, nu se poate deduce modul în care sunt departajați în mod concret, în vederea numirii, lucrătorii specializați din Ministerul Afacerilor Interne, care sunt criteriile promovării și, mai ales, acelea ale eliberării din funcție, în afară de cele referitoare la neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor ce derivă din calitatea de organ de cercetare penală al poliției judiciare, la care face trimitere, în mod expres, art. 6 alin. (2) din Legea nr. 364/2004”.*

De asemenea, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 364/2004 *„nu relevă o soluție legislativă caracterizată de suplețe, ci o derogare a legiuitorului de la competența constituțională de a stabili condiții și criterii clare, concrete, referitoare la aspecte esențiale ale raportului de serviciu al organelor de cercetare ale poliției judiciare”.*

În ceea ce privește organizarea și funcționarea poliției judiciare, Constituția României, republicată, prevede în cuprinsul art. 131 alin. (3) faptul că **parchetele** funcționează pe lângă instanțele de judecată, **conduc și supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare,** în condițiile legii.

Norma constituțională își găsește detalierea în cuprinsul mai multor acte normative cu putere de lege, după cum urmează:

1. Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, relevante în cauză fiind prevederile:

a) art. 55 alin. (1) lit. a), b) și c) conform cărora *„Organele de urmărire penală sunt: a) procurorul; b) organele de cercetare penală ale poliției judiciare; c) organele de cercetare penală speciale.”;*

b) art. 55 alin. (4) conform căruia *„Atribuțiile organelor de cercetare penală ale poliției judiciare sunt îndeplinite de lucrători specializați din Ministerul Administrației și Internelor **anume desemnați în condițiile legii speciale,** care au primit avizul*

conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori avizul procurorului desemnat în acest sens.”

c) art. 55 alin. (6) conform căruia „*Organele de cercetare penală ale poliției judiciare și organele de cercetare penală speciale își desfășoară activitatea de urmărire penală sub conducerea și supravegherea procurorului.*”

2. Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, relevante în cauză fiind prevederile:

a) art. 66 alin. (2) conform căreia „*Organele de poliție judiciară își desfășoară activitatea de cercetare penală, în mod nemijlocit, sub conducerea și supravegherea procurorului, fiind obligate să aducă la îndeplinire dispozițiile acestuia.*”

3. Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, republicată, cu modificările ulterioare, act normativ care reglementează aspecte administrative și organizatorice în strânsă corelare cu aspectele procedural penale.

Analiza actelor normative enunțate anterior relevă faptul că unitățile de parchet conduc și supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare prin intermediul a trei piloni:

3.1. pilonul de procedură penală – sens în care:

- a) organele de poliție judiciară sunt obligate să aducă la îndeplinire dispozițiile procurorului;
- b) anumite acte de procedură întocmite de polițiști sunt supuse confirmării procurorului.

3.2. pilonul administrativ - sens în care unitățile de parchet / procurorii au următoarele competențe:

- a) de a aviza desemnarea în structurile de poliției judiciare;
- b) de a întocmi un referat de evaluare profesională pentru polițiștii din cadrul poliției judiciare;
- c) de a retrage avizul de desemnare în structurile poliției judiciare, în cazul constatării neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare de către polițiști a obligațiilor ce le revin în activitatea desfășurată în calitatea de organe de cercetare penală ale poliției judiciare.

3.3. **pilonul sancționator** - sens în care unitățile de parchet / procurorii au următoarele competențe:

a) ca, pentru faptele de indisciplină săvârșite de organele de cercetare penală ale poliției judiciare, să solicite declanșarea cercetării prealabile pentru *angajarea răspunderii disciplinare*;

b) ca, în cazul neîndeplinirii în mod nejustificat de către organul de cercetare penală a dispozițiilor scrise ale procurorului, în termenul stabilit de acesta, să aplice *amendă judiciară*.

În ceea ce privește raporturile de serviciu ale polițiștilor care fac parte din poliția judiciară, acestora li se aplică prevederile Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare.

Acest aspect este întărit și de art. 10 din Legea nr. 364/2004 republicată, cu modificările ulterioare, potrivit căruia lucrătorilor poliției judiciare li se aplică prevederile Statutului polițistului și ale celorlalte acte normative în vigoare care reglementează activitatea structurilor din care fac parte.

Arătăm că reglementarea unor aspecte esențiale referitoare la cariera polițiștilor prin acte normative infralegale a constituit un mecanism specific perioadei în care au fost adoptate Legea nr. 360/2002 și Legea nr. 364/2004.

Ulterior, atât ca urmare a unor decizii ale Curții Constituționale cât și ca urmare a necesității integrării normelor referitoare la Statutul polițistului în ansamblu reglementărilor privind funcția publică, Legea nr. 360/2002 a suferit numeroase modificări și completări.

Relevante în speța supusă atenției este abrogarea art. 78 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 care stabilea că „*procedura și cazurile de modificare și/sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițistului se stabilesc prin ordin al ministrului administrației și internelor*” și reglementare distinctă în cuprinsul legii a acestor proceduri și cazuri.

Cele mai recente și substanțiale intervenții normative asupra Legii nr. 360/2002 sunt cele realizate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2016, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2016, Legea nr. 152/2016 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2018.

În prezent, ca urmare a acestor intervenții legislative sunt reglementare în cuprinsul Legii nr. 360/2002, **act normativ aplicabil polițiștilor din poliția judiciară**, aspecte referitoare la:

- a) selecționarea și pregătirea polițiștilor (art. 8 – 12);
- b) evaluarea activității profesionale individuale și a conduitei polițistului (art. 26 – 26⁶);
- c) modificarea și suspendarea raportului de serviciu al polițistului (art. 27¹ – 27³²);
- d) ocuparea posturilor vacante, atât pentru funcții de execuție cât și de conducere, (art. 27³³ – 27⁴⁹);
- e) răspunderea juridică și sancțiuni (art. 55 – 63);
- f) încetarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor (art. 66 – 70).

Astfel, în ceea ce prevede **ocuparea posturilor vacante**, Legea nr. 360/2002 stabilește un set de mecanisme de **evaluare, examinare și/sau concurs** menite a asigura selecționarea polițiștilor care îndeplinesc cerințele posturilor respective, în condiții de echitate și profesionalism.

Aceste norme sunt clarificatoare, întrucât detaliază criteriile și condițiile privind ocuparea posturilor vacante de polițist, inclusiv a celor cu atribuții de poliție judiciară.

În ceea ce privește valorificarea referatului întocmit de conducătorul parchetului sub coordonarea, controlul și conducerea căruia își desfășoară activitatea polițiștii care au calitatea de organe ale poliției judiciare, cu ocazia evaluării activității profesionale individuale și a conduitei acestora, arătăm că normele subsecvente emise în temeiul art.6 alin.(4) din Legea nr.364/2004 conțin exclusiv aspecte procedurale privind cooperarea între unitățile de parchet și structurile de poliție și nu afectează criteriile de evaluare prevăzute la art.26³ din Legea nr.360/2002 privind statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare.

Arătăm faptul că, potrivit art. 27²¹ alin. (1) lit. d) din Legea nr. 360/2002 polițistul este eliberat din funcție și pus la dispoziție, în vederea numirii într-o altă funcție și atunci când **nu sunt acordate sau când sunt retrase** de către autoritățile competente **avizele, autorizațiile sau atestările necesare exercitării funcției.** **Avizul**

	privind desemnarea în structurile de poliție judiciară este unul dintre avizele la care se referă norma legală anterior invocată. Aspectele referitoare la acest aviz au făcut obiectul analizei Curții Constituționale, care, în Decizia nr. 317 din 21 mai 2019, a constatat încadrarea în normele constituționale a prevederilor <i>art. 2 alin. (3) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare</i>, potrivit cărora „ca organe de cercetare ale poliției judiciare funcționează lucrători specializați din Ministerul Afacerilor Interne anume desemnați de ministrul afacerilor interne, cu avizul favorabil al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și își desfășoară activitatea sub autoritatea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau sunt desemnați și funcționează în alt mod, potrivit unor legi speciale.” Ținând cont de considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 317/2019, este necesar ca prin act normativ cu putere de lege să fie instituite criterii și condiții care să stea la baza acordării, neacordării sau retragerii avizului de desemnare în structurile de poliție judiciară.
2. Schimbări preconizate	Proiectul de act normativ are în vedere punerea în acord a dispozițiilor Legii nr. 364/2004 cu <i>Decizia Curții Constituționale nr. 317/2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 alin. (1), (2) și (3) și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare</i>, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 alin. (1) din acest act normativ. Soluția normativă propusă are în vedere atât elementele cuprinse în dispozitivul Deciziei Curții Constituționale nr. 317/2019 cât și cele reținute de Curte în considerentele sale. Proiectul de act normativ are ca obiectiv punerea în acord a textului în vigoare cu evoluția cadrului legislativ incident. Avem în vedere modificările aduse Legii nr. 360/2002 în sensul menționat la pct. 1, precum și intrarea în vigoare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală. Astfel au fost identificate sursele de proveniență ale polițiștilor de poliție judiciară și a fost reevaluată procedura de acordare a avizului de desemnare în poliția judiciară, în acord cu Codul de procedură penală.

În concret, în ceea ce privește desemnare în poliția judiciară și dobândirea calității de organ de cercetare al poliției judiciare, au fost instituite:

- norme exprese potrivit cărora numirea și eliberarea din funcție a ofițerilor și agenților de poliție din poliția judiciară se realizează în condițiile Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului;

- competențele de desemnare, fiind stabilite în sarcina persoanelor care au competența de numire în funcția a polițistului;

- incompatibilitățile polițistului care are calitatea de organ de cercetare al poliției judiciare, în același regim cu cel aplicabil magistratului și suplimentare celor stabilite de Statutul polițistului;

- condițiile privind acordarea avizului de desemnare în poliția judiciară;

În această situație au fost stabilite excepții în ceea ce privește obținerea calificativului de cel puțin „bine” la ultimele 3 evaluări anuale de serviciu, pentru polițiștii care sunt numiți în prima funcție, precum și pentru polițistul care nu are trei ani de activitate în Ministerul Afacerilor Interne (în cazul acestuia, condiția se aplică pentru evaluările de serviciu întocmite).

- reguli aplicabile polițiștilor numiți în funcție. Mai exact, până la data desemnării ca organ de cercetare al poliției judiciare, polițistul numit în funcție potrivit Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, nu desfășoară activități specifice urmăririi penale.

- aspecte de procedură privind solicitarea avizului de desemnare în poliția judiciară, respectiv întocmirea unei note de fundamentare care să justifice acordarea avizului și care să confirme îndeplinirea de către polițist a condițiilor de acordare;

- norme care identifică unitățile în ale căror state de organizare sunt prevăzute posturi cu atribuții specializate în activitățile de constatare a infracțiunilor, de strângere a datelor în vederea începerii urmăririi penale și de urmărire penală;

	- situațiile de retragere a avizului de desemnare în poliția judiciară, precum și aspectele procedurale. Astfel, retragerea avizului de desemnare în poliția judiciară, pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea în mod defectuos în mod repetat de către organul de cercetare al poliției judiciare a dispozițiilor scrise date de procuror, se face la solicitarea procurorului care conduce și supraveghează activitatea de urmărire penală desfășurată de organul de cercetare al poliției judiciare, cu avizul consultativ al procurorului superior ierarhic și al șefului unității în care este încadrat polițistul; - situațiile de încetare a calității de organ de cercetare al poliției judiciare, precum și efectele intervenirii unei astfel de situații; Totodată, au fost prevăzute norme tranzitorii, potrivit cărora: - avizele de desemnare în poliția judiciară emise anterior intrării în vigoare a actului normativ își păstrează valabilitatea; - în cazul polițiștilor care, la data intrării în vigoare a actului normativ, au calitatea de organe de cercetare ale poliției judiciare, dispozițiile privind incompatibilitățile stabilite se aplică după 90 de zile de la intrarea în vigoare a acestuia.
3. Alte informații	Promovarea demersului pe calea ordonanței de urgență are în vedere următoarele: - activitatea de urmărire penală desfășurată de către organele de cercetare penală ale poliției judiciare din cadrul Ministerului Afacerilor Interne este un element esențial de care depinde capacitatea de instrumentare a cauzelor penale, - atribuțiile, răspunderile și incompatibilitățile ce revin personalului Ministerului Afacerilor Interne în activitatea de urmărire penală conferă acestuia un statutul socioprofesional specific, - actualul cadru normativ ce reglementează nașterea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu ale polițiștilor este reprezentat de Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, - aspectele reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 317 din 21 mai 2019, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 alin. (1) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare,

	- necesitatea unei reglementări legale unitare, uniforme, care să instituie norme clare, previzibile și accesibile referitoare la organele de cercetare penală ale poliției judiciare, - faptul că, în urma pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 317 din 21 mai 2019, prevederile declarate ca fiind neconstituționale au încetat să mai producă efecte juridice, lipsa unei intervenții legislative fiind de natură a genera interpretări contradictorii, - necesitatea punerii în acord a dispozițiilor supuse controlului de constituționalitate cu decizia Curții Constituționale, prin adoptarea unor măsuri legislative, în regim de urgență.
3. Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul are un impact social pozitiv prin reglementarea clară, la nivelul legislației primare, a unor aspecte esențiale privind poliția judiciară și organele de urmărire penală speciale. În acest fel se asigură consolidarea mecanismelor specifice activităților de constatare a infracțiunilor, de strângere a datelor în vederea începerii urmăririi penale și de cercetare penală, cu impact direct asupra siguranței cetățenilor.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	
4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)	

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2019	2020	2021	2022	2023	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
(iii) transferuri între unități ale administrației publice						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: (venituri-cheltuieli)						
a) buget de stat						

b) bugete locale	
c) bugetul asigurărilor sociale de stat	
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	
7. Alte informații	Măsurile propuse nu presupun modificări ale veniturilor bugetare.

5. Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Se propune modificarea și completarea Legii nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/ sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații	
6. Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	- Avizul Consiliului Legislativ nr. ____/____.

6. Alte informații	Proiectul a fost discutat în cadrul Comisiei de dialog social constituită la nivelul MAI din data de 20.09.2019.
7. Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul a fost supus procedurii de transparență decizională, potrivit Legii nr. 52/2003, și publicat pe pagina de internet a M.A.I. în data de _____
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	
8. Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr.364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU ^

LUDOVIC ORBAN

